

DELOŽACIJA

U dobrih ljudi uvijek se može odsjesti. U jadnih dobrih ljudi. A kada se ni to više ne može, onda znači da pred njihovim vratima uporno stoje dva čovjeka iz općine Donji Grad, i da stoji isprva jedan milicionar, a zatim više njih. Znači da pred tim vratima stoji i jedna pomalo posramljena žena, koja je također na svoj način s ljudima iz općine u vezi i koja želi svakako ući i nastaniti se.

Kada tako pred vratima dobrih ljudi stoje razne ozbiljne i posramljene osobe, stube su obično mokre, jer dobri ljudi moraju polijevati vlast, kako bi dobili vremena da se pomire sa svojom nesrećom. Od toga se na odmorištu stvaraju obimne lokve, pa slamni otirač za obuću zapliva i stane se ljuljuškati u smeđoj vodi. Brava biva legalno obijena, a vrata štiti samo ormar, i krevet, i stol.

Tako se već meni događa, da uniformiranim osobama obično kažem kakvu glupost:

– Dopotovao sam ovamo da vidim marka i janka i petra i pavla i ovoga i onoga, i da dočekam novu godinu, da plombiram zube, a vidim sve i svašta i dočekao sam zlo i nevolju! Kako to!?

– Pa... neka vam otvore. Udite... – kaže uniformirano lice. Ono je mirno, uslužno i popustljivo, i moj mu se putnički protest čini opravdanim.

To bi meni sigurno bilo zagonetno, da mi nije otežala prtljaga.

Vrata su odškrinuta i odškrinuto je na njima okance, a vidi se samo čvorovita pozadina ormara, sva u paučini.

I vidi se gumena cijev za polijevanje, što se s vrha ormara u Dobranovoj ruci spušta do okanca.

Posramljena žena stoji dvije-tri stube poviše čovjeka iz općine, kao Laura u operi. Ona se manje boji. I kao da nije posramljena, već samo rumenka.

– Pazikuća je uz njih, to se vidi! Jer guma je narodna, to jest, za špricanje dvorišta – kaže ona. – Trebalo bi obavijestiti Stambeni.

Nikada ja ne počinjem prerano shvaćati, ali reagiram brzo i pogrješno. Kada se zbunim, ne znam što činim i srnem u propast. Ja, dakle, ne gledam dobro, ne vidim što je i kako je, nego naivno primaknem lice prozorčiću na vratima i pomirljivo zazivam:

– Dobrane, oj, to sam ja! Hajde, čovječe, Dobrane! – i nedužno suočen s tom pesnicom kroz koju prolazi crna gumena cijev, gledam je na pedalj ispred sebe, kako se steže plavih nokata i nabreklih vena. Ali, gle!

Šuplja i mekana guma povija se i upravlja svoje zjalo na mene. A Dobran više s ormara:

– Ne ću ja samo vodom! Tko god pristupi, bacit ću mu dušičnu kiselinu u oči! I tebi! Svima! Svakome tko se približi!

Pa zar on misli i na mene?! Ako je tako, mora zaista biti da je pravda na njegovoj strani. Očito. Sada vidim kako mu se pod plavetnim noktima prelijevaju mali oblačići mrzle krvi. Šaka se grči stiščući savitljivo i groteskno oružje Dobranove pravde. I kako se članci na prstima stežu, zjalo se smijulji i razvlači i ceri.

No, lako je dobra čovjeka razoružati, kad svoje malo pravo mora dokazivati silom i pritiskom. Makar to bio i samo pritisak iz gradskoga vodovoda. Lako je, velim, jer milicionar s dna stubišta upravo domahuje nama ovamo gore znatno tvrđim gumenim oružjem i javlja, da je hidrant u dvorištu sada zatvoren i da se može »pristupiti nasilnoj deožaciji«. A čovjek iz općine ima sjekiricu i kaže:

– Ta vaša kiselina je teško kažnjiva! – i dovikuje za onom pomodrdjelom rukom što se povukla s okanca: – Čo-

vječe, budite pametni! Sama riječ kiselina, kao pokušaj, povlači posljedice! – I onda još kaže: – Maknite se i odstupite od ulaza! – da ne bi sjekiricom ozlijedio Dobrana, nego samo raskomadao vrata iza kojih je Dobran htio radati djecu sa svojom Mirom. Tako kaže čovjek iz općinskog narodnog odbora...

Ali od prvog udarca sjekirica se zatisnula u drvo i nije se dala izvući klasičnim zamasima i sredstvima. Čovjek koji pozna kažnjivost riječi, trzao je tijelo i drmao sjekiricom svoje vlasti. Kratak čas se činilo, da je ostao prikovan o vrata, kao što drski momci koji noću obeščašćuju grobove znaju ostati priklješteni grobnom pločom sve dok ne izlude.

U to je Dobranova Mira valjda shvatila da je njezina dužnost kod presahle slavine konzumirana, pa je, odmaknuvši jedan kraj ormara, nalegla svojim trudnim tijelom na vrata, isturila bradicu kroz okance i stala vapiti:

– Cijepajte, pucajte, sada po meni tucite sjekirama, ne dam se van! Ne treba meni voda ni kiselina! Nego mi pustite krv i koljite ženu koja je noseća, cijepajte sjekirom! Pa da vidimo! I da vidimo kako se šuftovi šire po tuđim sobicama... koji podmićuju i plaćaju i imaju veze. I sve to mi znamo! A je li to kažnjivo? Jer ona je šuft i pikira na tuđu sirotinju. A ovo je šupa, jazbina, a ne stan!

– Nitko ne će vas klati, gospođo. To se ovdje ne radi – reče milicionar ozbiljno. On zna što govori.

Rumena žena za koju se ranije pretpostavljalo da bi mogla biti postićena, nije zadovoljna takvim odgovorom, i traži od organa da zapiše ono što je čuo.

Organ klima glavom:

– U redu. Ja sve čujem.

– Čujete vi vraga! To sve treba zapisati i prijaviti kako vrijeđa. Šta će vam onda te vaše torbice?! Molim vas, družo, tu se vrijeđa vlast, da se podmićuje. I ko se to, molim vas, podmićuje i potplaćuje? Vlast? Je li vlast?!

– Ne laje kuja radi sela! Potplatili ste svoje veze! I podmitili ste! Jeste, jeste! To smo doznali i to će se dokazati! Potplatili ste i imate prijatelje tamo. Sud će dokazati.

– Škakljivo! – otklima milicionar.

Civilni službenik, koji je dosad šutio, zavuče ruke pod hlače na truhu i izjavi:

– Sud je druga stvar. Možda je i kleveta. Mi vršimo svoju dužnost. A kleveta nek se rješava tamo gdje joj je mjesto.

– I ja kažem! – dovikne otamo Dobran – da joj je tamo mjesto! I da se ne će nikada... riješiti!

– Nama je naređenje – promrsi pomirljivo onaj sa sjekiricom.

Mira je uvukla bradu, ali je ostala uz vrata. Iznutra je smireno i razložito optuživala:

– Da je meni muž direktor, švercer i lumpkolega gospodi iz općine, mogla bih i ja sebi priuštiti luksuz da se posvadim sa šurjakom i da izidem iz njegova četverosobnoga stana. Bilo bi mi lako deložirati dvoje bespomoćnih studenata i uzmahivati sjekirama i pendrecima.

Pobojao sam se za Miru, kao što se uvijek za sve dobre ljude valja bojati, pa sam pokušao službenicima reći, ako je to moguće, nešto nekažnjivo, a ipak uvjerljivo:

– Prvo i prvo, šteta je uništiti vrata. Drugo, gospođa Pasek stanuje u ovom istom dvorištu kod svoje četverosobne sestre. Treće, nije red deložirati studente, koji nemaju gdje ni ovu noć prespavati. Četvrto, stranka je u drugom stanju. S obzirom na gornje navode, odgodite, brate, deložaciju, i za koji dan će se vidjeti...

Zapravo, jasno je, ništa se ne će vidjeti, ali bilo bi nezgodno i da ja nemam gdje odsjesti ova dva-tri dana općega slavlja i slavenskoga gostoljublja. A osim toga, ma tko ne bi požalio jadne te ljude?! Pa i mene još uvijek nepravda može zaboljeti, jer bio sam i ja, razumije se, odgajan krivo i bez praktičkog duha. Takvih ima još dosta, a i stoljeće je burno, to posebno! Mi kad vidimo sramotu, pomalo crvenimo. Nije to kod svih jednako, ali događa se... Mislimo, bogtigazna, da smo za sve odgovorni, u svemu zdušno sudjelujemo... Nije ni to u svih podjednako, ali svi tako nekako o sebi kažemo.

Naprimjer, jutros na zapadnom kolodvoru, što je to bilo, dok sam jeo kruh sa sirom? Zbunio me običan deran. Pa da. A još više njegova besramna mati. On je prostački žicao od mene komad sira. Baš sira, mulac! Ja sam ga odozgo sjeknuo iz kuta oka, kao da pitam: a ne bi ti *kruha*, *mr-cino*?! To je bilo sve. I mislio sam da sam se riješio. Kad najednom njegova mati, sklupčana negdje u kutu hodnika, dovikne mi u sav glas pred stotinama znatiželjnika: »Odlomi djetetu, ljepoto moja, daj mu, možda si ga i ti napravio!«. I što sam tada ja uradio? Odlomio sam, razumije se, ali onda – umalo da nisam počeo uvjeravati nasmijano putništvo, kako ja tog dripca nisam nikako mogao napraviti i tome slično... I možda bi se to moglo dokazati, ali čemu...!

Tako i sada. Peče tuđa sramota. A ova sramota još i nije sasvim tuđa, jer ovi ljudi što stoje tu pred vratima... ali pustimo to! Nisam ja nikoga stvorio, niti sam ja kome sjekiricu dao u ruke. A svejedno moram, evo, ispaštati. Moram ostaviti prtljagu kod pazikuće – koji bi mogao, po službenoj dužnosti, u nju zavirivati, uslužan na obje strane i obostrano opak – jer moram barem pokušati nazivati nadležstva...

Prije nekoliko dana baš se bio rodio onaj poznati mali dečko u Betlehemu, i ovom zgodom svaki bi vedar čovjek sada pomislio: »Bogbogova!«, jer mogla se lako dobiti karta za kino. Ja sam, međutim, morao na sve strane moljakati intervenciju za Dobranov stan, umjesto da ponovno vidim kakav ruski film. A sve uzalud. Znao sam. Ali morao sam pokazati dobru volju Miri i Dobranu. Već mi se uho izlizalo od telefonske slušalice. Tužakao sam kućni savjet i predsjednika Šibana, koji je inače vrlo uspješan u životu, jer je kako-tako ipak uspio postati doktorom prava, ma što ljudi pričali; crtao sam prošlost i sadašnje mane onoga Paseka kome je dodijeljen Dobranov »prostor«, i kojega se sjećam jedino po tome, što je uvijek imao vezano lijevo uho. I sve to nije pomoglo. Sva su nadležstva i svi forumi romanumi imali vezano i lijevo i desno uho. Onda sam nazvao javnog tu-

žioca, koji je, kažu, ubio moga Barbu, i rekao mu, kako je jedno javno lice također javno izjavilo Miri, da je ono »u toj stvari nemoćno«, jer da Pasek ima ugled tamo gore.

– Druže javni tužioče, odgovorno lice je pri tome protrljalo svoj palac o kažiprst! To su te dobre veze i ugled i valjda zasluge! Mira je na to nepotrebno pitala: »Znači, Pasek je potplatio?«. Odgovorno lice je reklo: »O, ne, ne, molim, nisam ja ništa reklo!«. A to znači, zapravo? Pitam vas. Tako je to bilo, druže tužioče moj! – rekao sam u telefon, kad sam već imao vezu, sve što se u takvim zgoda-ma običava. – Treba odlučno stati na put! – i slično. Jer čemu inače veza?!

– Na kakav put? – pitao je rastreseno. – Pa u redu, druže. Podnesite, brate moj, tužbu... podnesite dokaze...

Govorio mi je »brate«, ali nije dao da iskoristim svoju vezu dokraja. Tako nisam ništa uspio. Razočarao sam se u tužioca i sina i duha svetoga, amen!

Ipak, uspio sam popodne ići u kino. Ko bog! Samo ću reći da je kraj sretan i točka. To se smije reći. I da harmonikaši pjevaju lijepe ruske pjesme na obali Bajkalskog jezera.

Kada sam poslije kina zgužvao ulaznicu i stigao na mjesto nesreće, bila je već noć, i kišica je gusto sipila. Da takva kišica škropi u mome zavičaju, mi bismo rekli da »tamo gore« sigurno pada snijeg. U dvorištu je pokušstvo kišnulo. Sve porazbacano. Stakla polomljena. Stan je izgledao kao poharan požarom. Prazan. Bez vrata. Žbuka otučena i otpala, zidovi mokri, što podsjeća na požar. Posljedice podsjećaju na uzroke, doduše, ne uvijek. Ali se onda to naziva nesporazumom, ili nepravdom, ili sretnim krajem.

U Dobranovu stanu ostao je samo krevet i na krevetu Mira. Liječnik je naredio da mirno leži. Ona ima slabe petlje – krvari od uzbuđenja. I nije vjerovala u moje intervencije, kao ni ja.

Pazikućina gospa veli:

– Hote vi, gospon Dobranček, s prijateljem, budem ja kod gospe i žnjom! Itak mi muža ni.

Dobran je stajao nasred sobe ogrnut kaputom, neodlučan, a željan odmora. Blijeda se Mira iz kreveta nasmiješila meni i očima pokazala da odvedem njezina bespomoćnog zaštitnika. Zatim pozva pazikućinicu da joj sjedne na krevet.

– Hoće li skoro pustiti vašega gospona? – upita Mira, kao da je krvarenje od svega najmanje važno.

– Ja, on vam je gospa, bil vu državnom podrumu. Rekel je tem vražem krivokljetniku ki žnjim dela, navečer, kdaj su zapirali podrum, naj obustavi vodu. A ov ni obustavil. Vodu vam meču vu vino, pak delaju, kaj vam ja znam, nekakšnu umjetnu saharinu, vrag bi ga znal. Tak je celu noč voda vu vino curela i prek precurela... a ov se vrag zakljel i prisegel, da kak ne, da on je sinoč vodu zaprl i obustavil kak treba i kak je po pravilu. Moj vam pak ma ključ, i ni jen drugi ključa nema. I tak su sad njega v rešt zaprli, kakbi da vam je on po noči tu vodu otprl zbog sabotáže i zbogradi predumišlenoga uništenja tulkih državnih milijunov. No. A on je, siromah, spal kak saku noč, samo kaj je šel jenput, s oproštejnem, kam se mora iti, to je se. Tak vam je. A kdaj ga budu puščali, niš se još ne zna... Zakaj nisu vražji mileki, njemu hidrant zaprli!

Moj je kofer bio pod prozorom. Možda sam ipak precijenio pazikuću, i možda nije dvostruk, nego samo nedužan nevoljnik.

Dobran me uhvati podruku, i tako smo krenuli žalosno kroz grad. Isprva šutke. Ali onda se on javi:

– Što kažeš ti?!

– Naime...

– Ipak su joj pustili krv.

Gradski je park žarko osvijetljen. Pun djece. Između stabala skutrili su se vilinski dvori i kućice iz bajki, išarane liscama, princezama, vučjim raljama, otrovnim gljivama i patuljcima. Na krilima valcera plove ljuljačke, orguljaju vrtuljci kao ruske harmonike, a buduća pokoljenja vrte se i cikću grleći grčevito ručicama lance pospanih ringlšpilskih konjića. Vrte se i putuju u krugu, okolo u

krugu... *sve u istom krugu, sve na istoj stazi, oličena sudbo svih života redom*, i tako dalje po Rakiću.

Dobran sjedne na naslon mokre klupe pod okićeno i osvijetljeno drvo, i uzdahne, ne znam da li meni ili sebi:

– Sjedni, vranče, odmori!

Zatim smo opet dugo šutjeli. Ja rekoh:

– Kišica.

– Krvarenje – začuh tvrd i grlen njegov glas.

– Dan dječje radosti – rekoh – ringlšpil...

– Valjalo bi biti dijete... da bi se radovao čovjek... dola-pu! Dan gadosti!

– Mogli bismo se i mi radovati, da nismo djeca – pri-bjegoh paradoksu koji ništa ne znači. – Mali Rakići, bog te molovo.

– Radovati, da – prihvati on porugljivo – Točno. Točno.

– E, pa da, razumije se, a zašto ne! Pođimo u »Aleksinac«!

»Aleksinac« je na samom Kapitoliju. I sam je drevni Kapitolij radostan od aleksinačkih vina.

Od prve litre Dobran je rekao:

– Da nisam morao pozvati Miri liječnika, mi bismo pobijedili!

Drugi je litrenjak poskočio prazan na stolu. Oko njega su zaigrale čaše, jer Dobran je tresnuo šakom i viknuo:

– Sedam smo sati izdržali na barikadama! Takoreći... gologu.. lorrriki!

Pri trećoj boci, iznenada, uvidjeli smo neki modri rukav, koji nam kroz širom otvorena vrata nudi – svjež zrak.

Bili smo jedini radosni ljudi u pustome noćnom gradu. Čak smo i pjevaljili koračnicu patuljaka: haj-ho, haj-ho... i kao patuljci gackali užurbano i složno bljuzgavicu na glavnome trgu. A kada Dobran i opet ugleda uniformirano lice, ne izdrža, već stopostotnim glasom zareva iz trošna grla nešto o barikadama, nalik na neku sigetsku Marseljezu.

– Pokažite mi vaše legitimacije...! Imate li ličnu...

– Imamo, hvalalepo, a vi?

S djevojčicom koju je vodio od kolodvora poveo je milicionar sada i nas kroz puste ulice u samo njemu poznatome smjeru. On je išao pred nama, kao vođa patrole, a mi smo se rasporedili po svojoj širini pločnika. Dobran je nešto teoretski razmišljao, pa iz svog mira postavi policiji pitanje:

– Jeste li se vi, druškane, kada... napili?

Milicionar je imao sumnjičave brčice sa razdjeljkom.

– Pita vas čovjek – rekoh – jeste li se kad u životu što naljoskali!

– Hm. Jesam – reče bez naprezanja i bez sustezanja, poluprivatno. – Da. Jesam. Pa? Što? Nisam izlazio na glavni trg...

– Nego na bunište! – propišti djevojka. – Kad si ti vidio trga!?

– Ti ćut! Ti da ćutiš tamo!

– Zanimljivo! – nastavi razmišljati Dobran. – A jesi, znači? Zanimljivo! A ja nikad!

– Ha! Nikad, je li?! – pitao je naš pratilac, dok je djevojka pokušavala istisnuti smijeh iz kanarinčevih glasnica. – Je li ti to prvi put?

Dobran kao da se odjednom probudio iz misli, stade se snebivati vičući u sav glas:

– Kome prvi put? Meni prvi put? Kakvi prvi put! Ja nisam uopće prvi put! Nisam ja pijan, mjeri ti riječi i pazi što govoriš!

– Da pazim, je li ?!

– Da, prvi put – zaključio Dobran – Moraš i ti početi...

– Nisi, a?! Nisi pijan? Nego šta si?

– Gluh! – rekoh ja. – On je gluh. To je on. Zato smo vikali.

Na to je milicionar ušutio kao uvrijeđen i šutio je dalje cijelim putem. Nije se osvrtao na moje prigovore što nas vodi tako daleko, daleko kraj mora, nego je na kraju sadišćki rekao:

– Udite, hajde, lijepo, mirno u stanicu!

– Kondukter! – vikao je Dobran iza svojih leđa. – Koja je ovo stanica? On nas konducira. On je naš kondukter! Koja je stanica, pitam?!

– Milicijska, dragi dečko – objasni djevojka.

– Lijepa stanica! – klimao je Dobran ulazeći. – Nije loša. Ima li blizu vode? A koliko, molim vas, ostajemo?

Došli smo tako skupno, kao deputacija, ravno u sobičak, pred dežurnoga, i tamo se neko vrijeme glasno govorilo o noćnome miru i o narušavanju istoga.

– Ovdje se – klikne Dobran – vidim, štiti mali noćni mir malograđana...

Meni se obrati dežurni:

– Dat ćete svoje generalije...

Gotovo sam bio zadržemucnuo, ali me trgnuo Dobran:

– Zucni, pijanico! Zanimaju ga tvoje genitalije. Jedva čekam da dođem na red...

– Odbi od astala! – držao je u lijevoj ruci naše legitimacije, desnom rukom pisao, a u ime naroda pitao – Adresa?

– Gradski perivoj be be – odgovori Dobran spremno. – Bez broja. U kućici iz bajke. Stani-stani malo... iz koje ono bajke...? – Onda ga otrijezni oštri ubod oka, djevojčin piškavi grohot i moj polutrijezni lakat, pa izreče adresu zapisanu u legitimaciji, i dometne – Još kao jučer.

Vraćajući nam dokumente, milicionar ozbiljno reče:

– Među »osobitiznaci« nema »gluh«.

– Ne? Fantastično! – začudi se Dobran i stade brzo listati po svojoj osobnoj knjižici, ali nikako nije mogao ništa naći, jer su se mali listići sve kalali po dva i dva.

– Ma to se, onako, iz obzira, prelazi... nitko to ne zapisuje – objasnih ja. – Meni, naprimjer, evo, fali polovina desne pete... Osim toga legitimacija je izdana prije totalne gluhoće... ko je onda bio gluh, ili uopće osobito značajan...

– Pa da! – poveseli se Dobran. – Pa ni njemu ne piše »gluh«!

– Hoćete li da se izujem? – i kao da ću se uloviti za petu.

Milicionar je bagatelizirao moje dokaze, nije ni pogledao moje osobite znake koji su se spremali svjedočiti, nego je stiščući usne istražno namigivao Dobranu:

– Ali vi mene čujete dobro, a uopće ne vičem.

– Je, a zašto ne vičeš?! Dobro? Ja da čujem dobro?! Ni je moguće! Pa ja sam, čovječe gluh, evo pogledte, ništa ne čujem, šta si reko? – obrati se za pomoć meni pokazujući milicionara, koji je klimao glavom i rastvorenim očima odavao da nas čita – Šta to drug kaže, jesam li ga dobro čuo, ma vraga bih čuo! Da ja nisam, kaže gluh?!

– Ma ne! On je rekao glup!

– Lud!? Nemoj ti, družo tako! – uozbilji se Dobran.

– Glup? – zapetljao se malko i dežurni milicionar. – Ja sam rekao: gluh, gluh! Čovječe, jesi li gluh?

– Jesam – potvrdi dobroćudno moj Dobran.

– Gluh?! – Morao sam se sada čuditi ja, vidjevši Dobranovu smetenost. – Onda sam, znači lud ja, ili ste vi gluh! Onda zapravo nije Dobran gluh, nego ima samo pola pete, a gluh sam možda ja. Ja se ne sjećam... zajedno smo vadili legitimacije... Izuj se, Dobrane, izuj se, no... da vidimo – A ja sam stao listati po svojoj knjižici...

– Napolje!!! – drekne dežurni, tako da se požurismo izaći, a na izlazu pitao je Dobran nekog uniformiranog dečka:

– Koliko ima do sljedeće stanice? – i onda meni objasni – To je komandant hodnika i šef razdaljine.

Tu sada djevojka s kolodvora dija-dija-de nije više opažena, jer nju nisu pustili s nama na ulicu. Zna se jedino da i ona traži kod koga bi prespavala, kao što tražimo i mi. Šteta. Jer kada bi ona imala gdje, bilo bi to rješenje. Zato je nama svejedno jesu li je pustili van ili ne, kad i tako nije naš tip.

Vratili smo se k Miri. Bila je s krevetom prenesena u pazikućinu kuhinju. Pazikuhinja... kućinica veli:

– Jaj, gospa Mira, dečki su fest pod gasom! Razme se, ni po vragu moj muž krstil se vino v gradu! Najde se još kaplica, kaj ne? A nas su, čujte, dečki, pak posvem deležirali.

Dopelal je taj pesji Pasek svoga dohtora z taksijem i ov je tobož rekel da on garantira da se gospa more dič, i da nek momentalno seli van na njegovu odgovornost. I tak vam je Pasek donesel gospi Miri škanicel keksih, kaj je – je... veliki škanicl... i lepo... hajd! Tu je gospa Mira fulala, kaj je te njegov smrdeče kekse primila. Ja sam joj mam rekla. Sad se kaje... sad se kaje, najte je niš špotati...

Nije bilo druge. Idemo dalje. Laku noć. Laku noć. Ne brinite, laku noć! Mi ćemo... već... lako za nas! Ništa vi ne brinite! Lako ćemo...

Lako. U gradskome parku pozaspali vranici. Svjetla pogašena. Utihli orkestrioni. Već su i djeca sve to napustila.

Mi dvojica primakli smo se kradom jednoj kućici iz Ivica i Marice i potražili u njoj zaklon.

Hladna, tvrda maćeha zemlja kakve u bajkama nema!

I sada nema sna.